

WILBUR

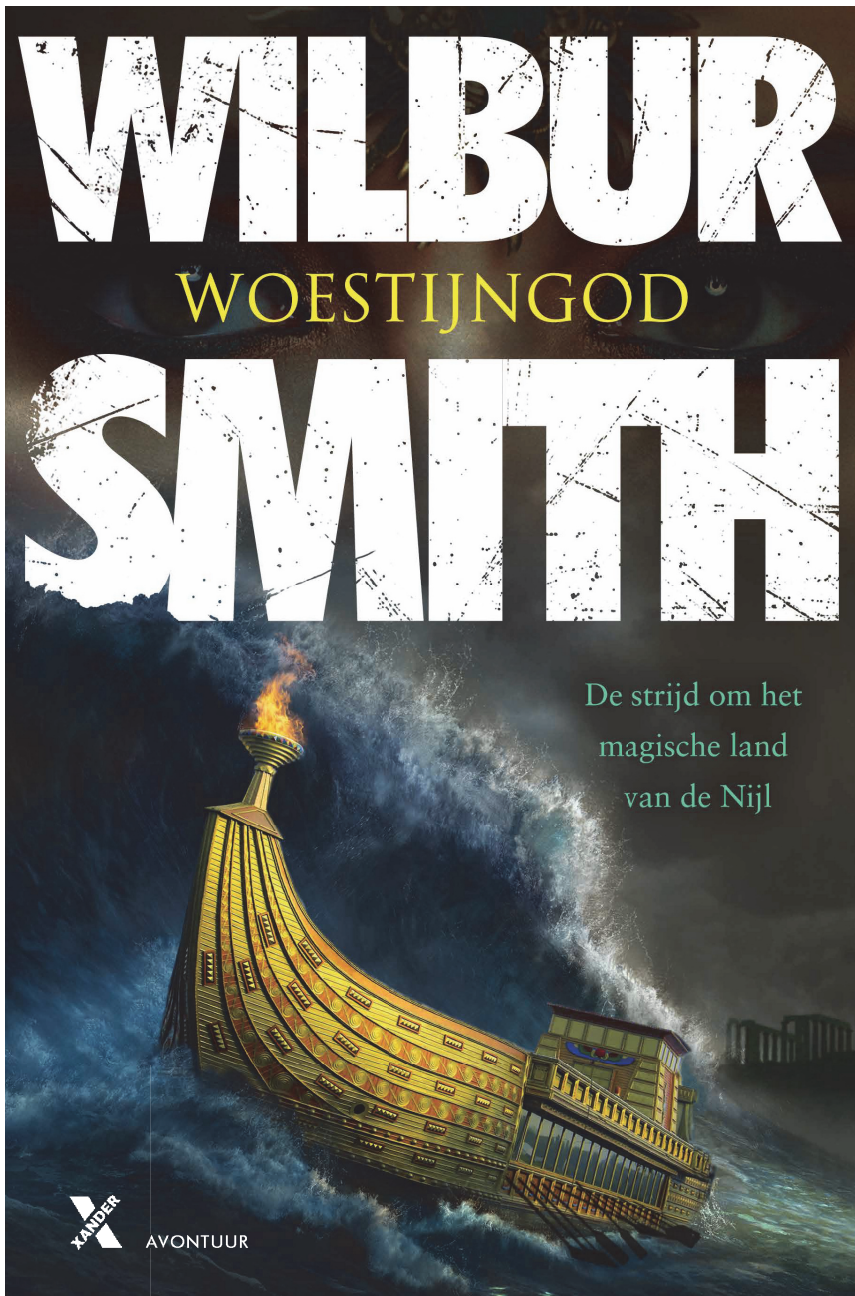
WOESTIJNGOD

SMITH

De strijd om het
magische land
van de Nijl

AVONTUUR

Ook verschenen van Wilbur Smith bij Xander Uitgevers

Cirkel van het kwaad (2013)

Ballantyne-serie

Klauw van de valk (2014)

Furie van de valk (2014)

Triomf van de zon (2014)

Wilbur Smith

Woestijngod

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Desert God*

Oorspronkelijke uitgever: William Morrow, HarperCollins Publishers

Vertaling: Textcase

Omslagontwerp: Mecob

Omslagbeeld: Shutterstock.com, iStockphoto, Getty Images

Auteursfoto: Hendre Louw

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

Copyright © 2014 Wilbur Smith

Copyright © 2014 voor de Nederlandse taal:

Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2014

ISBN 978 94 0160 311 9 | NUR 330

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Ik draag deze roman op aan mijn geliefde vrouw, Niso.
Voordat ik jou kende had ik niet door wat geluk inhield.
Nu vul jij al mijn dagen met liefde, plezier en geluk.*

Met jou aan mijn zij zou ik met geen koning van plaats willen ruilen.

Aton knipperde met zijn kleine oogjes, die diep tussen vetrollen verscholen lagen, en richtte ze op van het bao-bord dat tussen ons in lag. Hij verplaatste zijn blik naar de twee jonge prinsessen van het koninklijk huis van Tamose die zich naakt in het heldere water van de lagune vermaakten.

‘Kleine meisjes worden groot,’ zei hij terloops, zonder een spoor van wellust. We zaten tegenover elkaar onder een open *barrazza* bedekt met palmladeren naast een van de lagunes in een binnenwater van de grote rivier de Nijl.

Ik wist dat hij met zijn verwijzing naar de meisjes mijn aandacht af wilde leiden van zijn volgende zet met de bao-stenen. Aton houdt niet van verliezen en dus maakt het hem niet uit hoe hij wint.

Aton is altijd een van mijn beste en dierbaarste vrienden geweest. Hij is, net als ik, een eunuch en was vroeger een slaaf. Tijdens zijn slavernij, lang voordat hij zijn puberteit bereikte, had zijn meester hem al uitgekozen vanwege zijn uitzonderlijke intelligentie en zijn scherpzinnige geest. Zijn meester wilde deze gaven aanwakkeren en versterken, en ze niet laten verwateren door diens libido. Aton was een waardevol bezit, en daarom huurde zijn meester de meest vermaarde arts van Egypte in om de castratie uit te voeren. Zijn meester is al jaren dood en Aton is de status van slaaf ver overstegen. Hij is nu de kamerheer op het vorstelijke paleis van de farao in Thebe, maar hij staat ook aan het hoofd van een netwerk van informanten

en geheime agenten dat zich over de gehele beschaafde wereld uitstrekt. Er bestaat maar één organisatie die nog machtiger is, en dat is de mijne. Hierin, zoals in de meeste zaken, onderhouden we een vriendschappelijke concurrentie. Er bestaat nauwelijks een groter plezier en genoeg dan elkaar af te kunnen troeven, keer op keer.

Ik geniet van zijn gezelschap. Zijn goede adviezen en inzichten zijn amusant en vaak verrassend. Soms is hij een geduchte tegenstander op het bao-bord. Hij is vaak scheutig met zijn complimenten. Meestal is hij echter de speelbal van mijn genie.

Op dat moment bekeken we allebei Bekatha, de jongste van de prinsessen, al deed haar lengte anders vermoeden. Haar borsten begonnen zich al te vormen en in het koele water van de lagune staken haar tepels vrolijk vooruit. Ze was soepel en behendig en had een gulle lach. Daarentegen beschikte ze over een vurig temperament. Haar gelaatstreken waren fijn en scherp, haar neus lang en recht, haar kaaklijn sterk en rond en haar lippen mooi gebogen. Haar haardos, die ze van haar vader had, was vol en glansde als koper in het zonlicht. Hoewel ze de rode bloem van vrouwelijkheid nog niet had getoond, wist ik dat dit niet lang meer zou duren.

Ik hou van haar, maar om eerlijk te zijn hou ik nog meer van haar oudere zuster.

Tehuti was de oudste en mooiste van de twee zussen. Iedere keer als ik naar haar keek, was het alsof ik haar moeder zag. Koningin Lostris was de liefde van mijn leven geweest. Ik had van haar gehouden zoals een man van een vrouw houdt. Anders dan mijn vriend Aton was ik pas behandeld nadat ik tot volle wasdom was gekomen en ik kende de geneugten van een vrouwenlichaam. Het is waar dat ik mijn liefde voor koningin Lostris nooit heb kunnen uiten, omdat ik ben gecastreerd voordat zij geboren werd, maar dat gebrek aan fysieke intimiteit versterkte mijn liefde alleen maar. Ik had haar grootgebracht en begeleid gedurende een lang en gelukkig leven, haar bijgestaan met raad, gefungeerd als haar gids en mij zonder voorbehoud aan haar gegeven. Uiteindelijk stierf ze in mijn armen.

Voordat ze het hiernamaals betrad, fluisterde Lostris mij iets toe dat ik nooit meer zal vergeten: 'Ik heb van slechts twee mannen ge-

houden in mijn leven. Jij, Taita, bent een van hen.’ Dit waren de zoetste woorden die ik ooit iemand heb horen spreken.

Ik was planner en opzichter bij de bouw van haar graftombe en legde haar ooit zo mooie, maar toen al vergane lichaam erin te ruste, wensend dat ik haar naar de onderwereld kon vergezellen. Ik wist dat dit onmogelijk was. Ik moest achterblijven om voor haar kinderen te zorgen, zoals ik voor haar gezorgd had. Een grote last kan ik dat niet noemen, want die heilige taak heeft mijn leven verrijkt.

Met haar zestien jaren was Tehuti in alle opzichten een vrouw. Haar huid was glanzend en smetteloos. Haar armen en benen waren even slank en elegant als die van een danseres of als de oorlogsboog die ik voor haar vader had vervaardigd en die ik bij diens begrafenis op het deksel van zijn sarcofaag had gelegd.

Tehuti’s heupen waren vol, maar haar middel was zo slank als de hals van een wijnkruik. Haar borsten waren rond en strak. De weelderige, gouden krullen die haar hoofd bedekten waren een glanzend wonder. Haar ogen waren zo groen als die van haar moeder. Ze was meer dan liefvallig en iedere keer als ze naar me lachte, was het alsof ze mijn hart in een houdgreep nam. Ze had een zacht karakter, werd zelden kwaad, maar was tegelijkertijd onverschrokken en wilskrachtig als het erop aankwam.

Ik hou bijna evenveel van haar als ik van haar moeder heb gehouden.

‘Je hebt het uitstekend gedaan met die twee, Taita,’ zei Aton, typisch gul met zijn complimenten. ‘Zij zijn de hoop die ons Egypte van de ondergang kan behoeden.’

Net als bij andere zaken waren Aton en ik het hier volledig over eens. Dit was de ware reden dat we naar deze afgelegen en beschermde plek waren gekomen, ook al geloofde iedereen, onder wie de farao zelf, dat we hier slechts onze eindeloze rivaliteit aan het bao-bord kwamen voortzetten.

Ik reageerde niet direct op zijn opmerking en liet mijn ogen op het bord vallen. Aton had een zet gedaan terwijl ik naar de meisjes keek. Hij was de vaardigste speler van dit sublieme spel in heel Egypte, wat neerkwam op de gehele beschaafde wereld. Met uit-

zondering van mijzelf uiteraard. Van de vier partijen die we spelen, win ik er meestal drie.

Ik zag dat dit een van die drie partijen zou worden. Zijn laatste zet was slecht uitgedacht. Aan de ligging van zijn stenen ontbrak balans. Een van de weinige zwaktes in zijn spel was dat als hij dacht dat de winst voor het grijpen lag, hij vaak onvoorzichtig werd en de regel van de zeven stenen negeerde. Dan concentreerde hij zijn aanval vanuit zijn zuidelijke toren en kon ik de macht over ofwel het westen ofwel het oosten van hem overnemen. Dit keer was het het oosten. Ik had geen tweede kans nodig en sloeg als een cobra toe.

Hij leunde achterover op zijn kruk terwijl hij mijn verrassingszet analyseerde en toen de genialiteit ervan eindelijk tot hem doorgedrongen was, vertrok zijn gezicht van woede en stokte zijn stem in zijn keel. 'Ik denk dat ik een hekel aan je heb, Taita. En zo niet, dan zou ik dat moeten hebben.'

'Ik had geluk, oude vriend.' Ik probeerde hem niet uit te dagen. 'Het is slechts een spel.'

Hij blies verontwaardigd zijn wangen op. 'Van alle onbenulligheden die ik je ooit heb horen zeggen, is dit wel de botste. Het is niet zomaar een spel, het is de ware reden van het bestaan.' Hij was echt kwaad.

Ik haalde de wijnkruik onder de tafel vandaan en vulde zijn beker. Het was een sublieme wijn, de beste in heel Egypte, rechtstreeks afkomstig uit de kelders van het paleis van de farao. Aton blies zijn wangen nog eens op om zijn woede kracht bij te zetten, maar zijn dikke vingers sloten zich al om het oor van zijn beker en brachten deze naar zijn lippen. Hij nam twee slokken en sloot zijn ogen van genot. Hij zuchtte terwijl hij de beker neerzette.

'Misschien heb je gelijk, Taita. Er zijn nog meer mooie dingen in het leven.' Hij stopte de bao-stenen terug in de leren buidel. 'Wat heb je uit het noorden vernomen? Verbaas me nogmaals met de reikwijdte van je inlichtingen.'

Hiermee waren we eindelijk aangekomen bij het echte doel van deze ontmoeting. Het gevaar school altijd in het noorden. Ruim honderd jaar geleden werd het machtige Egypte verscheurd door verraad

en opstand. De Rode Pretendent, de valse farao – ik noem met opzet niet zijn naam, laat die voor eeuwig vervloekt zijn, deze verrader rebelleerde tegen de ware farao en veroverde al het land ten noorden van Assioet. Ons Egypte verviel een eeuw lang in een burgeroorlog.

De erfgenaam van de Rode Pretendent werd op zijn beurt verslagen door een wilde, oorlogszuchtige stam afkomstig uit de noordelijke steppen voorbij de Sinai. Deze barbaren baanden zich een weg door Egypte en veroverden het hele land met behulp van een wapen waarvan wij het bestaan niet kenden: de strijdwagen. Toen ze eenmaal de Rode Pretendent hadden verslagen en het noordelijke deel van Egypte, van de Middellandse Zee tot Assioet, hadden veroverd, richtte deze stam, de Hyksos, zijn ogen naar ons in het zuiden.

Wij, de ware Egyptenaren, waren machteloos. We werden van ons eigen land verdreven en moesten ons verder naar het zuiden terugtrekken, tot voorbij de cataracten van de Nijl bij Elephantine, de wildernis aan het einde van de wereld in. Daar kwijnden we weg terwijl mijn meesteres, koningin Lostris, ons leger opnieuw opbouwde.

Mijn aandeel in deze wederopstanding was niet gering. Ik ben van nature geen opschepper, maar in dit geval kan ik zonder schroom zeggen dat, zonder mij als gids en raadgever, mijn meesteres en haar zoon, kroonprins Memnon en tegenwoordig farao Tamose, hun doel nimmer hadden bereikt.

Een van mijn vele diensten voor haar was de bouw van de eerste strijdwagens met spaakwielen die lichter en sneller waren dan die van de Hyksos van wie de wielen uit één stuk hout bestonden. Vervolgens vond ik de paarden om ze te trekken. Toen we klaar waren leidde farao Tamose, een volwassen man inmiddels, ons nieuwe leger noordwaarts via de cataracten terug Egypte in.

De leider van de Hyksos noemde zich koning Salitis, maar een koning was hij zeker niet, hooguit een roofridder en een bandiet. Zijn leger was bijna twee keer groter dan het onze en was goed uitgerust en koelbloedig. We wisten ze echter te verrassen en vochten bij Thebe een grote veldslag met ze uit. We vernietigden hun strijdwagens en slachtten hun manschappen af. We stuurden ze met de staart tussen de benen terug naar het noorden. Daarbij lieten ze

tienduizend lijken en tweeduizend gestrande strijdwagens achter op het slagveld. Ze wisten onze moedige troepenmacht echter zware verliezen toe te brengen zodat wij niet in staat waren ze te achtervolgen en ze volledig te vernietigen. Sindsdien verschuilen de Hyksos zich in de Nijldelta.

Koning Salitis, de oude plunderaar, is nu dood. Hij stierf niet op het slagveld onder een scherp Egyptisch zwaard, wat een rechtvaardige en passende dood zou zijn geweest. Hij stierf in zijn bed aan ouderdom, omgeven door een horde onooglijke echtgenotes en hun wanstaltige kroost. Een van die laatsten was Beon, zijn oudste zoon. Die noemt zich nu koning Beon, farao van Opper- en Neder-Egypte. In werkelijkheid is hij niet meer dan een vrijbuiters en een moordenaar, erger nog dan zijn verachtelijke vader. Mijn spionnen rapporteren regelmatig dat Beon bezig is met de wederopbouw van het Hyksos-leger dat we bij Thebe zo zwaar toetakelden.

Deze berichten zijn zorgwekkend omdat wij grote moeite hebben de grondstoffen te vinden waarmee we de verliezen uit diezelfde veldslag ongedaan kunnen maken. Ons door land omgeven zuidelijke koninkrijk is afgesneden van de Middellandse Zee en van handel met de andere beschaafde naties en stadstaten in deze wereld, met hun leer, hout, koper, antimonium, tin en andere bouwstenen van de oorlog waaraan wij een tekort hebben. Ook aan mankracht ontbreekt het ons. We hebben bondgenoten nodig. Onze vijanden de Hyksos beschikken over machtige havens in de delta waar de Nijl de Middellandse Zee instroomt. Daar bloeit de handel ononderbroken. Via mijn spionnen weet ik ook dat de Hyksos bezig zijn allianties te vormen met andere oorlogszuchtige naties.

Aton en ik hadden elkaar op deze afgelegen plek ontmoet om over deze zaken te discussiëren en na te denken. Het voortbestaan van ons eigen Egypte lag in de waagschaal. Aton en ik hadden dit al vaker tot in de details besproken, maar nu waren we zover dat we een definitieve beslissing zouden nemen en die aan de farao zouden voorleggen.

De prinsessen hadden andere plannen. Zij hadden Aton de baouwen zien opruimen en zagen dit als het teken dat ze nu over mijn volle aandacht konden beschikken. Ik dien hen beiden met al mijn

toewijding, maar ze kunnen heel veeleisend zijn. Ze kwamen uit de lagune gerend terwijl het water alle kanten op spetterde en deden een wedstrijd om te zien wie er als eerste bij mij zou zijn. Bekatha is de kleinste, maar ze is snel en vastberaden. Ze is tot alles bereid om haar doel te bereiken. Ze versloeg Tehuti en dook bij me op schoot, nog koud en nat van de lagune.

‘Ik hou van je, Tata,’ riep ze terwijl ze haar armen om mijn hals gooide en haar natte rode haren tegen mijn wang drukte. ‘Vertel ons eens een verhaal, Tata.’

De verslagen Tehuti moest genoeg nemen met de minder benijdbare positie aan mijn voeten. Vol gratie ging ze, naakt en druipend van het water, op de grond zitten en drukte haar borst tegen mijn been. Ze legde haar kin op mijn knieën en keek naar me omhoog. ‘Alsjeblieft, Tata. Vertel nog eens over mama en hoe mooi en slim ze was.’

‘Eerst moet ik met oom Aton praten,’ protesteerde ik.

‘O, vooruit dan maar weer,’ zei Bekatha. ‘Maar wel opschieten hoor, met die saaie praatjes.’

‘We zullen het niet te lang maken, beloofd.’ Ik keek weer naar Aton en schakelde over op het Hyksosisch. We spraken de taal van onze doodsvijand beiden vloeiend.

Ik vind het belangrijk mijn vijand te kennen. Ik ben goed in talen en handig met woorden. Sinds onze terugkeer naar Thebe heb ik vele jaren gehad om het te leren. Aton was geen onderdeel van de exodus naar Nubië. Hij is geen avonturier. Daarom bleef hij achter in Egypte en leed onder de Hyksos-overheersing. Hij had echter alles van ze geleerd wat er te leren viel, waaronder hun taal. Geen van beide prinsessen verstond een woord van wat we zeiden.

‘Ik heb er een hekel aan als je dat vreselijke jargon spreekt,’ meesmulde Bekatha. Tehuti was het met haar eens.

‘Als je van ons houdt, spreek je Egyptisch, Taita.’

Ik omhelsde Bekatha en aaide over Tehuti’s bekoorlijke hoofdje. Toch sprak ik met Aton in de taal waaraan de meisjes zo’n hekel hadden. ‘Negeer het gekwebbel van de kinderen en ga door, mijn oude vriend.’

Aton onderdrukte zijn grijns en ging verder. ‘Dus we zijn het erover eens, Taita. We hebben bondgenoten nodig en moeten handel met hen drijven. Tegelijkertijd moeten we de Hyksos beide mogelijkheden ontzeggen.’

De verleiding was groot om een sarcastische opmerking te plaatsen, maar ik had hem tijdens het spel al genoeg dwarsgezet en dus knikte ik ernstig. ‘Zoals gewoonlijk kom je zonder dralen tot de kern van de zaak. Bondgenoten en handel, prima. Maar wat hebben wij te bieden, Aton?’

‘We hebben het goud uit onze mijnen in Nubië, dat we hebben ontdekt tijdens ons ballingschap aan de andere zijde van de catacten.’ Aton had Egypte nog nooit verlaten, maar aan zijn woorden te horen was het alsof hij de leider van de exodus was geweest. Vanbinnen lachte ik, maar mijn gezicht bleef ernstig terwijl hij verder praatte. ‘Het gele metaal is minder waardevol dan zilver, maar het wordt nog steeds begeerd. Met de hoeveelheden die er in de schatkamer van de farao liggen, kunnen we heel wat vrienden en bondgenoten kopen.’

Ik knikte instemmend, al wist ik dat Aton en vele anderen die verder van de troon af stonden dan ik, de waarde van de farao’s schatkamer schromelijk overschatten. Ik verbreedde het onderwerp. ‘Vergeet niet de rijke oogst op het zwarte leem dat Moeder Nijl bij elke jaarlijkse overstroming op haar oevers achterlaat. Een mens moet eten, Aton. Kreta, Sumer en de Helleense stadstaten bezitten weinig vruchtbare bouwgrond en hebben moeite voldoende maïs te vinden om hun volkeren te voeden. Wij hebben maïs in overvloed,’ bracht ik hem in herinnering.

‘Ja, Taita. Maïs hebben we genoeg, net als paarden. Wij fokken de beste oorlogspaarden ter wereld. En we beschikken over dingen die nog zeldzamer en waardevoller zijn.’ Aton liet een weloverwogen pauze vallen en keek naar het prachtige kind in mijn armen en het andere aan mijn voeten.

Er viel niets meer over het onderwerp te zeggen. Kreta en Sumer, het land tussen de Tigris en de Eufraat, waren onze naaste en machtigste burens. Beide volkeren hadden een donkere huid en donkere

haren. Hun heersers vinden de lichte huid en haarkleur van de Egeïsche stammen en het koninklijk huis van Egypte zeer begerlijk. De bleke, flauwe vrouwen van Hellas kunnen echter niet in de schaduwwaard staan van onze schitterende juwelen van de Nijl.

De ouders van mijn twee prinsessen waren Tanus, hij met de vuurrode krullen, en de helblonde koningin Lostris. De hele wereld werd zich bewust van de schoonheid van de twee meisjes. Ambassadeurs van verre landen hadden de moeilijke reis door uitgestrekte woestijnen en over diepe wateren naar het paleis in Thebe al gemaakt om voorzichtig aan farao Tamose duidelijk te maken dat er interesse bestond om een huwelijks- en krijgsverbond te sluiten. De Sumerische koning Nimrod en de Soevereine Minos van Kreta hadden hun gezanten ook al naar het hof van Tamose gezonden.

Op mijn aanraden had de farao beide ambassadeurs hoffelijk ontvangen. Hij had de schitterende geschenken van zilver en cederhout die ze hadden meegebracht in ontvangst genomen. Begripvol had hij geluisterd naar de huwelijksaanzoeken voor één of voor beide zusters, om vervolgens uit te leggen dat de meisjes nog te jong waren om een huwelijk aan te gaan, maar dat ze het onderwerp opnieuw ter sprake moesten brengen wanneer ze tot volle wasdom waren gekomen. Dat moment was inmiddels aangebroken en de situatie lag nu dus anders.

Destijds had ik met de farao de mogelijkheid besproken van een bondgenootschap tussen Egypte en Sumer of Kreta. Ik had hem er tactvol op gewezen dat Kreta een meer waardevolle bondgenoot zou vormen dan Sumer.

Ten eerste waren de Sumeriërs geen zeevarende natie en hoewel ze een machtig leger bezaten met cavalerie en strijdwagens, hadden ze geen vloot van betekenis. Ik herinnerde de farao eraan dat ons zuidelijke Egypte geen verbinding had met de Middellandse Zee. Onze vijanden de Hyksos controleerden het noordelijke deel van de Nijl terwijl wij door land waren ingesloten.

De Sumeriërs hadden ook nauwelijks toegang tot de zee en hun vloot was minuscuul in vergelijking tot die van andere naties zoals Kreta of zelfs Mauritanië in het westen. De Sumeriërs aarzelden al-

tijd om met zwaarbeladen schepen een zeereis te ondernemen. Ze vreesden de piraten en het woeste water. De route via het gebied tussen onze twee landen was eveneens vol gevaren.

De Hyksos beheersten de landtong tussen de Middellandse Zee en de Rode Zee, die Egypte in het noorden met de Sinaiwoestijn verbindt. De Sumeriërs zouden dus gedwongen zijn om via een zuidelijke route door de Sinai te marcheren en per schip de Rode Zee over te steken. Deze route kende zo veel problemen, waaronder een gebrek aan water en een te schaarse scheepvaart op de Rode Zee, dat die voor hun legers onmogelijk leek.

Wat ik eerder aan de farao had voorgesteld, en nu aan Aton uitlegde, was een verbond tussen ons Egypte en de Soevereine Minos van Kreta. ‘De Soevereine Minos’ was de titel van de erfelijke heerser van Kreta. Hij was de evenknie van onze farao. Te suggereren dat hij machtiger was dan onze farao zou gelijkstaan aan verraad. Laten we zeggen dat zijn vloot uit ruim tienduizend handels- en strijdgaleien bestond, die zo geavanceerd ontworpen waren dat geen ander schip ze kon inhalen of verslaan.

Wij bezitten wat de Kretenzers willen: maïs, goud en mooie bruiden. De Kretenzers hebben wat wij willen: de machtigste oorlogsvloot ter wereld om de havens van de Hyksos in de Nijldelta mee te blokkeren en om het Sumerische leger mee te vervoeren langs de zuidelijke kust van de Middellandse Zee, zodat de Hyksos in de tang kunnen worden genomen en uiteindelijk vernietigd worden.

‘Een uitstekend plan!’ prees Aton. ‘Een vrijwel onfeilbaar plan. Met uitzondering van één klein, bijna onbetekenend detail waaraan je niet hebt gedacht, mijn beste Taita.’ Hij grijnsde sluw, genoot van zijn revanche op het pak slaag dat ik hem eerder op het bao-bord had gegeven. Ik ben geen wraaklustig persoon, maar in dit geval kon ik me er niet van weerhouden om nog wat de draak met Aton te steken. Ik veinsde een uitdrukking van ongenoegen.

‘Zeg dat toch niet, alsjeblieft! Ik heb alles zorgvuldig overwogen. Waar ligt de zwakke plek?’

‘Je bent te laat. De Soevereine Minos van Kreta is zojuist een geheim verbond aangegaan met koning Beon van de Hyksos.’ Aton

smakte met zijn lippen en sloeg verrukt op een van zijn volle dijen. Hij had mijn plan overtuigend weerlegd. Dat dacht hij tenminste.

‘Ach ja!’ reageerde ik. ‘Je doelt op de vesting die de Kretenzers vijf manen geleden bij Tamiat aan de meest oostelijke arm van de Nijldelta hebben geopend om handel te drijven met Beon.’

Nu was het Atons beurt om terneergeslagen te kijken. ‘Sinds wanneer weet jij dat? En hoe?’

‘Kom nou, Aton!’ Ik spreidde mijn handen in een pleitend gebaar. ‘Je verwacht toch niet dat ik je al mijn bronnen bekendmaak?’

Aton herpakte zich snel. ‘De Soevereine Minos en Beon hebben al een overeenstemming bereikt, ook al is het geen oorlogsverbond. Iedereen weet hoe slim je bent, Taita, maar zelfs jij kan hier niets tegen doen.’

‘Stel dat Beon van plan is om verraad te plegen?’ vroeg ik hem op mysterieuze toon. Hij gaapte me aan.

‘Verraad? Ik volg je niet, Taita. Op welke manier?’

‘Heb je enig idee hoeveel zilver de Soevereine Minos van Kreta heeft opgepot in dit nieuwe fort bij Tamiat op Hyksos-grondgebied, Aton?’

‘Een aanmerkelijke hoeveelheid, kan ik me voorstellen. Als de Soevereine Minos het grootste deel van de maïsoogst van aankomend seizoen van Beon wil opkopen, moet hij een flinke voorraad zilver achter de hand houden,’ sprak Aton voorzichtig. ‘Misschien zelfs tien of twintig lakhs.’

‘Je redenering klopt, goede vriend. Alleen heb je het over slechts een klein deel van de problemen waarmee de Soevereine Minos wordt geconfronteerd. Hij durft zijn met zware schatten beladen schepen de zee niet op te sturen tijdens het stormseizoen. Vijf maanden per jaar kan hij daarom geen zilver naar de zuidelijke kust van de Middellandse Zee sturen, wat in de winter neerkomt op een reis van vijftienhonderd mijl vanaf zijn eiland.’

Aton onderbrak me vlug om eerder bij de conclusie aan te komen. ‘Ach ja, inderdaad! Ik begrijp het. Dat betekent dus dat de Soevereine Minos die hele periode geen handel kan drijven met de staten en naties langs de Afrikaanse kust van de Grote Zee!’

‘Tijdens de winter is hij van de halve wereld afgezonderd,’ bevestigde ik. ‘Maar met een vaste basis aan de Egyptische kust is zijn vloot beschermd tegen de winterse stormen. Dan kunnen zijn schepen het hele jaar door handeldrijven, van Mesopotamië tot Mauritanie, in de beschermende luwte van het land.’ Ik pauzeerde even om hem de volle omvang te doen inzien van wat de Soevereine Minos van plan was en ging vervolgens genadeloos door: ‘Twintig lakhs aan zilver is niet genoeg om ook maar een honderdste van die activiteiten te financieren. Vijfhonderd lakhs is een veel waarschijnlijker bedrag dat hij in zijn nieuwe fort bewaart om zijn handel de winter door te krijgen. Denk je ook niet dat een dergelijke hoeveelheid zilver menig man kan aanzetten tot verraad, vooral een van nature verraderlijke en hebzuchtige schurk als Beon?’

Vijftig hartslagen lang was Aton met stomheid geslagen door de omvang van de visie die ik hem had voorgelegd. Toen hij zich eindelijk weer verroerde, kraakte zijn stem. ‘Dus je hebt bewijs dat Beon, ondanks zijn akkoord met de Soevereine Minos, van plan is het fort bij Tamiat te bestormen en de schat van de Soevereine Minos buit te maken? Is dat wat je me probeert duidelijk te maken, Taita?’

‘Ik beweer niet dat ik bewijs heb dat dit Beons bedoeling is. Ik stelde je slechts een vraag. Het was geen verklaring.’ Ik moest grinniken om zijn verwarring. Het was onaardig van me, maar ik kon me niet beheersen. Zolang ik hem al ken, heb ik hem nog nooit zo met stomheid geslagen gezien. Ik verloor hem uit zijn lijden.

‘Jij weet net zo goed als ik dat Beon een lompe pummel is, Aton. Hij kan een strijdswagen besturen, een zwaard hanteren, met een boog schieten of een stad plunderen. Maar zelfs over toiletbezoek moet hij een eeuwigheid nadenken.’

‘Wie is dan het brein achter dit plan om de schat van de Soevereine Minos te roven?’ vroeg Aton. In plaats van meteen te antwoorden, leunde ik achterover in mijn stoel en glimlachte. Hij staaarde me aan totdat zijn uitdrukking uiteindelijk opklaarde. ‘Jij? Nee toch, Taita? Hoe haal je het in je hoofd om de Soevereine Minos van vijfhonderd lakhs aan zilver te beroven en hem vervolgens te vragen om steun en een bondgenootschap?’

‘In de duisternis is het lastig een Egyptenaar van een Hyksos te onderscheiden, vooral als de Egyptenaar gekleed gaat in een Hyksos-pantser, en Hyksos-wapens draagt en Hyksosisch spreekt,’ verduidelijkte ik, en hij schudde sprakeloos het hoofd. Maar ik ging door: ‘Je bent het er toch mee eens dat zo’n verraderlijke aanval alle kans om zeep helpt dat de Kretenzers en de Hyksos een verbond tegen ons sluiten?’

Aton lachte nu eindelijk. ‘Wat een schavuit ben je ook, Taita. Ik vraag me af hoe ik je ooit heb kunnen vertrouwen.’ En vervolgens: ‘Hoe groot is het garnizoen van Kreta in Tamiat precies?’

‘Momenteel ruim tweeduizend soldaten en boogschutters. De meesten zijn echter huurlingen.’

‘Kijk eens aan!’ Hij was onder de indruk. Hij pauzeerde opnieuw en ging toen verder: ‘Hoeveel manschappen heb je nodig? Of moet ik vragen: hoeveel manschappen heeft Beon nodig om dit lafhartige plan uit te voeren?’

‘Genoeg,’ kapte ik het onderwerp af. Ik wilde niet al mijn plannen aan Aton verklappen. Hij accepteerde het en drong niet verder aan. Hij stelde echter nog een indirecte vraag.

‘Overleeft geen enkele Kretenzer de aanval op het fort? Slacht je ze allemaal af?’

‘Natuurlijk zou ik de meerderheid laten ontsnappen,’ sprak ik hem met klem tegen. ‘Ik wil dat er zo veel mogelijk terug kunnen naar Kreta om de Soevereine Minos over het verraad van koning Beon te vertellen.’

‘En de schat?’ vroeg Aton. ‘Die vijfhonderd lakhs aan zilver? Wat gebeurt daarmee?’

‘De schatkist van de farao is vrijwel leeg. Zonder schatkist kunnen we Egypte niet redden.’

‘Wie neemt de leiding over de aanval?’ vroeg hij. ‘Jij, Taita?’

Ik keek hem ontsteld aan. ‘Je weet dat ik geen krijger ben, Aton. Ik ben een arts, een dichter en een zachtaardige filosoof. Als de farao echter aandringt, ben ik wel bereid de expeditie te vergezellen als adviseur van de bevelhebbende officier.’

‘Wie voert dan het bevel? Kratas?’

‘Ik mag Kratas en hij is een prima soldaat, maar hij is oud, koppig en niet voor rede of suggesties vatbaar.’ Ik trok mijn schouders op en Aton grinnikte.

‘Dat is een treffende beschrijving van generaal Kratas, beste bard. Maar wie kan de farao dan benoemen?’

‘Waarschijnlijk kiest hij voor Zaras.’

‘Aha! De beroemde kapitein Zaras van de Garde der Blauwe Krokodillen? Een van je favorieten, nietwaar Taita?’

Ik ging niet in op zijn plaagstoot. ‘Ik heb geen favorieten.’ Af en toe kan zelfs ik de waarheid een beetje geweld aandoen. ‘Maar Zaras is simpelweg het meest geschikt voor deze taak,’ antwoordde ik mild.

Toen ik de farao mijn plan voorlegde om koning Beon bij de Soevereine Minos van Kreta in diskrediet te brengen en een wig te drijven tussen de twee machten die potentieel onze sterkste vijanden waren, stond hij versteld van de briljante simpelheid van mijn ontwerp.

Ik had de farao verzocht om een privéonderhoud en uiteraard had hij me dat zonder aarzelen gegund. Hij en ik bevonden ons alleen op het brede met palmen afgezette terras dat zijn troonkamer omcirkelde en uitkeek over de Nijl op zijn breedste punt in Zuid-Egypte. Natuurlijk wordt de rivier voorbij Assioet breder en stroomt zij langzamer door het grondgebied dat de Hyksos op ons hebben buitgemaakt voordat ze bij de delta komt en uitmondt in de Middellandse Zee.

Aan beide uiteinden van het terras stond een soldaat op wacht om ervoor te zorgen dat vriend noch vijand ons kon horen of zien. Deze bewakers stonden onder het directe bevel van betrouwbare officieren, maar ze hielden zich discreet uit het zicht zodat de farao en ik niet werden afgeleid. We wandelden over de marmeren tegels. Alleen wanneer er niemand anders bij was, was het mij toegestaan om schouder aan schouder met hem te lopen, ook al was ik al sinds zijn geboorte nauw bij hem betrokken.

Om precies te zijn was ik degene die de bevalling bijstond. Ik ving

zijn kleine lichaam op toen koningin Lostris hem met de kracht van een handkatapult ter wereld bracht. De allereerste daad die de prins ooit pleegde, was zijn blaas over mij heen legen. De herinnering daaraan laat me nog altijd glimlachen.

Vanaf die dag ben ik zijn mentor en docent geweest. Ik heb hem geleerd zijn eigen kont af te vegen, te lezen en te schrijven, een boog te schieten en een strijdswagen te besturen. Van mij leerde hij hoe hij een land moest besturen. Nu is hij uitgegroeid tot een uitstekende jongeman, een dapper krijger en de doorgewinterde heerser van ons Egypte. We zijn nog steeds beste vrienden. Ik durf zelfs te beweren dat de farao van mij houdt als van de vader die hij nooit heeft gekend en dat ik van hem hou als van de zoon die ik nooit heb gehad.

Terwijl hij luisterde naar de list die ik uit de doeken deed, stopte hij en draaide zich met toenemende verbazing in mijn richting. Toen ik bij de ontknoping van mijn plan kwam, nam hij me bij de schouders met handen die hard en sterk als brons waren van het hanteren van een zwaard, het schieten met een boog en het mennen van paarden voor een strijder.

‘Tata, jij oude schurk!’ riep hij me in mijn gezicht toe. ‘Ik sta voortdurend verstoemd van je. Alleen jij had zo’n buitengewoon plan kunnen bedenken. We moeten direct de details ervan uitwerken. Ik weet nog goed wat een hekel ik eraan had toen je me Hyksosisch onderwees, maar nu zou ik zonder die lessen verloren zijn. Ik zou deze expeditie nooit kunnen leiden als ik mij niet als een van onze vijanden kon voordoen.’

Ik had er nog een paar uur voorzichtige manipulatie voor nodig om hem ervan te overtuigen dat het gevaar om Egypte zonder staatshoofd achter te laten op zo’n belangrijk keerpunt in onze geschiedenis veel groter was dan de roem of de andere voordelen die hij hoopte te winnen door het veroveren van het fort bij Tamiat en de schat die het bevatte. Ik dankte Horus dat hij jong genoeg is om flexibel te zijn in zijn denkwijze en oud genoeg om logisch na te denken. Lang geleden heb ik geleerd hoe ik hem zonder dat hij het beseftte voor mijn eigen karretje kon spannen. Uiteindelijk kreeg ik meestal mijn zin.

Op mijn aanraden benoemde de farao Zaras tot bevelhebber van de expeditie. Ondanks zijn jonge leeftijd van vijftwintig jaar – slechts een paar jaar jonger dan de farao – had Zaras een aanzienlijke reputatie verworven, wat bleek uit zijn militaire rang. Ik had al menigmaal met hem gewerkt en wist dat die reputatie verdiend was. Belangrijker nog was het feit dat hij me vereerde.

Voordat hij me naar huis liet gaan, gaf farao Tamose me het koninklijke havikszegel in handen. Op die manier schonk hij de drager ervan zijn volmacht. De drager van het zegel verantwoordde zich enkel aan de farao. Geen mens mocht hem in twijfel trekken of hinderen bij het uitvoeren van zijn koninklijke plicht, op straffe van de dood.

Onder normale omstandigheden voltrok het overhandigen van het havikszegel zich met een statig ritueel in het bijzijn van de oudste leden van het hof, maar ik begreep dat hij voor een gevoelige kwestie als deze gekozen had voor volledige geheimhouding. Desondanks voelde ik me nederig bij het krijgen van zo veel vertrouwen.

Ik viel op mijn knieën en met mijn voorhoofd raakte ik de grond voor zijn voeten. De farao knielde echter en trok me weer op mijn benen.

‘Je hebt me nog nooit in de steek gelaten, Taita.’ Hij omhelsde me. ‘Ik weet dat het dit keer niet anders zal zijn.’

Ik ging meteen op zoek naar Zaras. Ik benadrukte het belang van onze missie en de gelegenheid die deze hem bood om in de gunst te komen bij de farao. Succes op deze missie betekende dat hij hogerop kon komen en maakte hem een lieveling in de hoogste kringen. Hij probeerde tevergeefs zijn ontzag voor me te verbergen.

Samen maakten we een lijst van 220 mannen die de aanval moesten uitvoeren. Zaras was er in eerste instantie van overtuigd dat dit aantal onvoldoende was om het tegen een garnizoen van bijna tweeduizend man op te nemen. Maar toen ik hem de omstandigheden uitlegde die ik niet aan Aton en zelfs niet aan de farao had verteld, ging hij zonder morren akkoord met mijn plan.